

gjøres til Skibsſtroget med Henſyn til Maſtinen og Artilleriet og Artilleriets Benyttelſe, maa ſke og vil ſke ved Marinen, og Dygaven og Planen maa væſentlig være beſtemte der, førend man paa det private Skibsbyggerværſt tager fat paa Bygningen. Selv om man altsaa kan forudsætte nogen ſtorre Dygtighed der, end vi nu tro, at der er ved Marinens Værſt, vil man dog derved aldeles ikke være ſikret mod Feil, ſom kunne udgaa fra Marinen, og det vil blive meget vaſſeligt at afmaale, hvor Kilden til Feilen ligger; man kan altsaa ikke vente, at Skibsbyggeriet ſkal være feilfrit paa det private Værſt, naar dette haade ſaar Initiativet fra Marinen og ſkal være underkaſtet Marinens Kontrol. — Endelig er vor Etiling overfor det private Værſt et meget vigtigt Punkt. I England, hvor man har beholdt 5 ſtore Marineværſter, og hvor man har et ſtort Antal private Værſter til at vælge imellem, kan man meget godt ved Siden af det ſtore Antal Skibe, man ſelv bygger paa Orlogsværſterne, beſtille ſnart her og ſnart der et enkelt Skib, ſom man forlanger bygget; men gånſke anderledes vil Forholdet være i et Land, hvor der kun er ſtilter eet privat Værſt, ſom man tænker ſig bragt ſaa vidt, at det kan paatage ſig Bygningen af Pantſerſkibe til Marinen. Eror man, at man kan have nogen Garanti for, at dette private Værſt altid vil holde ſig paa det Standpunkt af Dygtighed, ſom det maaffe i dette Diebtik kan have? Kan det ikke komme i Forfald? Kan det ikke endog blot af økonomiſke Grunde blive ſat ud af Virkſomhed? Og hvilken Forlegenhed vilde man da ikke kunne komme i ved at være henviſt til et ſaadant enkelt Værſt? — Naar man endelig betegner det ſom ſærdeles betimeligt nu at tage under Overvejelſe, om man ikke kunde gaa over til en Syſtemforandring, fordi man, idet dette ſtore private Etabliſſement er iſfærd med at danne ſig, kunde ſkaffe ſig Betingelſer, ſom kunde fremme den hele Overgang, ſaa vilde jeg anſe det for ſærdeles uheldigt, om man paa nogen Maade indlød ſig med et Etabliſſement, der ikke er fuldſtændigt grundet, men forſt i ſin Vorden, om man indlød ſig i Kontraktsforhold, hvorved man

paa en ſærlig Maade forud blev bunden til et Foretagende, der endnu ikke er fuldbragt eller har grundlagt det Værſt, der ſkal grundlægges. Jeg har ikke villet miſkjende den af Udvalget gjorte Henſtilling om en Prøveſe af Spørgsmaalet, men jeg har villet udtale, at der for mig ſtiller ſig langt flere og langt ſtorre Vanſkeligheder frem med Henſyn til den Overgang, der er antydet, end det synes, at der er tænkt paa af Udvalget, og jeg har villet give diſſe Betænkeligheder Ord, for at det ikke ſkulde synes, ſom om der ikke var nogen Betænkelighed, men ſom om man med ſamme Stemning, der fremtræder i Udvalgets Betænkning, og med den ſamme Tilbøielighed til at komme til det af Udvalget i Udſigt ſtillede Reſultat, ſluttede ſig til denne Henſtilling.

Ordføreren: Jeg kan ikke noſſom være det ærede Medlem, der nu ſatte ſig, ſatnemmelig, fordi han har underkaſtet den Tanke, ſom vi have henſtillet til Overvejelſe, en nærmere Drøftelſe, og jeg ſkal tilfulde erkjende, at han har gjort det med alt det Maadehold, ſom Udvalget kunde ønske. Jeg maa dog ligeoverfor det ærede Medlem fremhæve, at Udvalget vanſkelt kunde være kommet til den Henſtilling, ſom det har gjort, hvis ikke det Reſultat, der deſværre er vundet, talte for, at man muligen burde komme til en ſaadan forandret Ordning ſom antydet. Forelaa der kun Exempler fra Marinens Skibsbygning, ſom vare gunſtige for denne, ſaa vilde jo Udvalgets Henſtilling ſvæve i Luften og viſſelig ikke kunne gjøre Regning paa at finde nogen Anſlang. — Jeg ſkal iøvrigt kun imødegaa et Par af de Indvendinger, ſom det høttærede Medlem gjorde, og ſom — det negter jeg ikke — havde en virkelig Vægt. Han nævnte, at ſaadanne Feilregninger, ſom de paatalte, finde Eted i alle Mariner og paa alle Værſter. Det tillod jeg mig imidlertid ogſaa ſelv for at udtale; men jeg ſøiede til, at medens ſlige Feilregninger i en ſtor Marine, hvor der bygges ſtadig og bygges mange Skibe, ere et forbigaaende og forholdsvis ringe Onde, er det derimod hos os, hvor der kun bygges eet Skib i Løbet af 3 til 4 Aar, et permanent Onde. Det er en